

Dosarul nr.1a-1801/23
1-23048249-02-1a-08122023

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător Dorin MUNTEANU

DECIZIE
în numele Legii

22 ianuarie 2025

mun.

Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător	Oxana ROBU
Judecători	Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN
Grefier	Cristina TOFAN

Cu participarea:

- Procurorul din Circumscripția Curții de Apel Centru – Svetlana ȚURCANU
- Apărătorului inculpatului – avocat, Mihaela CECAN
- *În lipsa:*
- Inculpatului – BOLBOCEAN Alexandr *****(*anunțat în căutare*)
Părții vătămate –Dmitrii CIOBANU (*a solicitat examinarea cauzei în lipsă*)

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui

BOLBOCEAN Alexandr *****, născut *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, de etnie moldovean, originar din Chișinău, domiciliat în mun. *****, studii medii incomplete, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, necăsătorit, fără copii la întreținere, se află la evidența medicului narcolog din 04.01.2022 cu diagnoza „*****” (f.d. 38), la evidența medicului psihiatru nu se află, fără grade de invaliditate, fără distincții de stat și grade speciale, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod Penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 03.04.2023-07.11.2023;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Centru de la 08.12.2023-24.06.2024 (în procedura judecătorului Ghenadie LÎȘÎI), de la 24.06.2024 – 22.01.2025 (în procedura judecătorului Vitalie BUDECI);

Procedura citării legale a fost executată.

Asupra apelului declarat de avocatul Gheorghi TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****împotriva Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă :

1. Prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023, **BOLBOCEAN Alexandr *******a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și, în baza acestei norme, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a desfășura o activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

Termenul executării pedepsei lui BOLBOCEAN Alexandr *****urmează a fi calculat din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare.

În condițiile normei art. 88 alin.(3) Cod penal, a fost inclus în termenul pedepsei numite lui BOLBOCEAN Alexandr *****, perioada în care acesta s-a aflat în reținere de la data de 29.03.2023, ora 13:00, până la data de 30.03.2023.

A fost aplicat în scopul asigurării executării pedepsei în privința lui BOLBOCEAN Alexandr *****măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, cu menținerea acesteia până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Instanța de judecată a explicat părții vătămate CIOBANU Dmitrii că este în drept să se adreseze cu acțiune în reparație față de BOLBOCEAN Alexandr *****în condițiile Legii, în procedură contencioasă, în partea ce ține de repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune, dacă va considera de cuviință.

Corpus delict: - telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră, transmis la păstrare proprietarului CIOBANU Dmitrii – la existența unei hotărâri definitive de lăsat proprietarului CIOBANU Dmitrii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, inculpatul, **BOLBOCEAN Alexandr *******, la data de 03.03.2023, aproximativ la ora 22:30, aflându-se pe str. ***** mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii a bunurilor altei persoane, sub pretextul efectuării unui apel telefonic, a însușit de la cei CIOBANU Dmitrii, a.n. *****, telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în care era inserată cartela SIM cu nr. *****, în husă de culoare albastră, la preț

de 11000,00 lei, ulterior cu bunul sustras s-a deplasat într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 11000,00 lei.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal al Republicii Moldova calificând-o după indicii: „escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

3. Ne fiind de acord cu Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023, avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, au depus apel, solicitând admiterea apelului casarea parțială a sentinței și rejudecarea cauzei de către instanța de apel potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, prin adoptarea unei noi soluții cu privire la aplicarea unei pedepse mai blânde inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și eliberarea de sub arest din sala de judecată.

În motivarea apelului a invocat că, cererea de apel este depusă în termenul legal, având în vedere că despre existența sentinței de condamnare din 07.11.2023 inculpatul a aflat la data de 24.11.2023 când a fost reținut de organele de investigație.

Apărarea consideră sentința ca fiind parțial ilegală, motiv din care solicită aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Menționează că BOLBOCEAN Alexandr la faza de urmărire penală vina a recunoscut-o pe deplin și a declarat că regretă fapta săvârșită

În astfel de condiții potrivit art. 61 alin. (1) Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, ce se aplică de instanțele de judecată, în numele Legii, persoanelor ce au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar alin. (2) stabilește că „pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Potrivit art. 7 alin.(1) Cod penal la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Indică că în speță, ca circumstanță atenuantă urmează a fi reținut faptul recunoașterii vinovăției și căința sinceră conform art. 76 alin.(2) Cod penal. La fel instanța de judecată urmează să țină cont și de poziția părții vătămate care a declarat că nu are careva pretenții față de inculpat și solicită aplicarea unei pedepse neprivative de libertate. Cu toate că careva circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal nu au fost reținute, instanța de judecată i-a stabilit inculpatului BOLBOCEAN Alexandr o pedeapsă cu închisoare pe un termen de un an.

Consideră că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei altei pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

Consideră oportun, aplicarea în privința inculpatului BOLBOCEAN Alexandr a prevederilor art. 90 Cod penal condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și eliberarea de sub arest în sala de ședințe.

4. *Conform art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.*

În acest context se indică și pct. 6.1 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărîrii termenul curge de la pronunțare. În cazul cînd acestea au lipsit sau redactarea hotărîrii a fost amînată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

*Cu referire la apelul declarat de către avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr ******, Colegiul penal notează că în conformitate cu prevederile art.400 Cod de procedură penală, (1) Sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate. (2) Încheierile date în primă instanță pot fi atacate cu apel numai o dată cu sentința, cu excepția cazurilor în care, potrivit legii, pot fi atacate separat. (3) Apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței.

Potrivit art.401 Cod de procedură penală, (1) Pot declara apel: 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă; 2) *inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă*. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal; 3) partea vătămată, în ce privește latura penală; 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă; 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare convenite acestora; 6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței. (2) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în alin.(1) pct.2)-4) și de către apărător sau reprezentantul lor legal ori de către succesorii acestora.

Potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, (1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel. (3) În cazurile prevăzute în art.401 alin.(1) pct.5) și 6), calea de atac poate fi exercitată de îndată după pronunțarea încheierii, prin care instanța a dispus asupra cheltuielilor judiciare sau a luat o altă măsură, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la pronunțarea sentinței prin care s-a soluționat cauza. Judecarea apelului se face numai după soluționarea cauzei în fond, în afară de cazul cînd procesul a fost suspendat. (4) Dacă procurorul care a participat la judecarea cauzei sau partea vătămată a declarat în termen apel în defavoarea inculpatului, procurorul participant în instanța de apel, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar, în care poate invoca motive adăugătoare de apel. (5) Dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate

invoca motive adăugătoare de apel. (6) În cazul declarării apelurilor suplimentare în condițiile alin.(4) și (5), copiile de pe apelurile suplimentare se înmânează părților și se acordă timp necesar pentru pregătirea către judecarea apelurilor.

La ședința de judecată desfășurată în cadrul instanței de fond la data de 02 noiembrie 2023, au fost prezenți atât acuzatorul de stat, cât și și avocatul acestuia, Adrian TĂBÎRȚĂ. La ședința respectivă a fost examinată cauza penală, desfășurate dezbaterile judiciare, pronunțarea Sentinței fiind stabilită pentru data de 07 noiembrie 2023, ora 10:50. Potrivit procesului verbal al ședințelor de judecată se atestă că inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****nu a fost prezent, acesta fiind anunțat în căutare prin Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 06 septembrie 2023, și potrivit informației parvenite de la Inspectoratul de Poliție Centru a fost pornit dosar de căutare în privința lui BOLBOCEAN Alexandr *****nr. *****din 20.09.2023.

Iar potrivit procesului verbal de reținere, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****a fost reținut la data de 24 noiembrie 2023 (f.d. 146), în prezența apărătorului Gheorghe TATARU, care a fost desemnat de CNAJGS.

Iar ca urmare, apărătorul Gheorghe TATARU acționând în interesele legitime ale lui BOLBOCEAN Alexandr *****prin mandatul avocațional seria MA nr. 1915276 din 24.11.2023 ca urmare a desemnării de către Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat, a depus la data de 27 noiembrie 2023, cerere de apel împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023 (f.d. 143).

Raportînd normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul declarat de avocatul Gheorghe TATARU, în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****ca fiind depus în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 a fost pronunțată public la data de 07 noiembrie 2023, în lipsa inculpatului care a fost anunțat în căutare, fiind pornit dosar de căutare nr. 2023480245, iar la data de 24 noiembrie 2023 a fost reținut fiindu-i înmînată copia Sentinței de condamnare din 07.11.2023, iar cererea de apel a avocatului Gheorghe TATARU, în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****a fost depusă pe data de 27 noiembrie 2023 (f.d. 142), ceea ce se confirmă prin ștampila instanței de judecată.

Respectiv, Colegiul reține că în speță sunt aplicabile prevederile art. 401 alin.(2) Cod de procedură penală, prin care se atestă că în numele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****a fost declarat apel de către avocatul Gheorghe TATARU, care a fost desemnat la reținerea inculpatului de către Inspectoratul de Poliție Centru, de către Consiliul Național de Asistență Juridică Garantată de Stat la data de 24.11.2023, și care a fost împuternicit prin mandatul avocațional anexat la materialele cauzei penale să îi reprezinte interesele.

Prin urmare Colegiul penal, verificând acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens, consideră apelul declarat în termen, ținînd cont de faptul că inculpatul a fost anunțat în căutare iar cauza penală s-a examinat în lipsa acestuia, iar la data de 24.11.2023 fiind reținut a respectat termenul de atac a sentinței de 15 zile de la data comunicării, respectiv termenul de atac al Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul

Buiucaeni) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023 începe să curgă din data reținerii inculpatului și aducerii la cunoștință a sentinței de condamnare, adică din 24 noiembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de 27 noiembrie 2023 respectiv fiind respectate prescripțiile art. 402 alin.(1) Cod de procedură penală.

5. Procedura citării legale a fost îndeplinită.

În ședința instanței de apel, avocatul CECAN Mihaela care acționează în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr a susținut pe deplin cererea de apel depusă de către colegul pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel. Sentința instanței de fond se contestă în partea stabilirii pedepsei. Consideră totuși că în coraport cu circumstanțele cauzei și ținând cont că inculpatul a recunoscut vina, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare pe un termen de un an de zile, este prea aspră. Ținând cont de modificările parvenite din 07.09.2024 și prin prisma art.10, consideră că acțiunile acestuia urmează a fi recalificate în art.190 alin.(1) Cod penal și a aplica prevederile art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În ședința instanței de apel acuzatorul de stat, procurorul Svetlana ȚURCANU a solicitat că apelul declarat să fie respins ca fiind unul neîntemeiat. Argumentele avocatului în cererea de apel nicidecum nu și-au găsit confirmare. Instanța corect a individualizat pedeapsa în privința acestuia, și doar pedeapsa privative de libertate va aduce la corectarea și reeducarea inculpatului. Inculpatul anterior a mai fost judecat, chiar la moment este intentată o cauză penală imediat după câteva zile ce a fost comisă fapta în speța noastră. Solicită respingerea apelului avocatului în numele inculpatului ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

Partea vătămată CIOBANU Dmitrii, fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, prin cerere depusă la data de 19.11.2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa din motiv că este plecat peste hotarele Republicii Moldova pe un timp îndelungat și nu are posibilitate să se prezinte la ședința de judecată. Cu referire la prevederile art. 412 alin.(5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestuia.

*În ședința instanței de apel, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****fiind legal citat nu s-a prezentat, nu a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării, nu a solicitat examinarea apelului în lipsa acestuia. Instanța de apel a întreprins măsurile necesare de asigurare a prezenței inculpatului la ședința de judecată a Curții de Apel și audiind opinia participanților la proces, în baza art. 412 alin.(5) Cod de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului deoarece, ultimul se eschivează de a se prezenta în instanță.*

În susținerea acestei concluzii, Colegiul consideră esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens: Principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată. În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterile cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității, al unui proces echitabil, în general.

Curtea Europeană a decis în mod constant în jurisprudența sa, posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „acuzatul” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și

scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece lit. c), d) și e) ale par. 3 ale aceluiași text recunosc „oricărui acuzat” dreptul „de a se apăra el însuși”, „de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”, „de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată” toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa. De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de „descurajare” a absențelor nejustificate.

Situație specială din punctul de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție. Spre exemplu, pe cazul *Mihaes v. Franța* (25.05.1998), cu privire la inadmisibilitatea unui recurs în casație pentru motive legate de sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, fosta Comisie a considerat că aceasta nu constituie nici o limitare disproporționată a dreptului la un tribunal și nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speță, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în fața instanțelor de fond, ceea ce semnifică renunțarea la însuși dreptul de a participa la ședințele de judecată ale jurisdicțiilor care au pronunțat hotărârea. În aceste condiții, Comisia a considerat că reclamanta, prin propria sa voință și în mod neechivoc, a renunțat la dreptul de a fi ascultată de tribunal și la dreptul de a se apăra în proces.

În cazul *Kattan v. România* (21.01.2014), Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecării și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei.

Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă. Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

Colegiul Penal reține că nici reglementările internaționale și nici cele interne nu impun admiterea unei cereri de rejudicare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată. A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpa, legitimând astfel un abuz de drept procesual.

De asemenea, se atenționează asupra faptului că de la regula prezenței inculpatului la soluționarea cauzei se admit și excepții, atunci când asigurarea acestei condiții ar conduce la amânarea nejustificată a procedurii, mai ales dacă inculpatul are o culpa în absența sa.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că inculpatul avea cunoștință de derularea procesului penal care îl priveau, instanța a asigurat citarea pentru prezența lui la ședința de judecată în instanța de apel și ca urmare acesta a avut posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare. Mai mult ca atât, inculpatul a fost reprezentat de către un apărător în instanța de apel.

Rezumând cele menționate Colegiul constată că pe parcursul examinării cauzei la etapa apelului a întreprins toate măsurile de asigurare a prezenței inculpatului în ședința de judecată. Astfel, inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința Curții de Apel, fiind imposibil de stabilit locul aflării acestuia. În această situație, neprezentarea îi este imputabilă inculpatului, astfel încât nu se atestă încălcarea principiului contradictorialității și dreptului la un proces echitabil.

Reieșind din circumstanțele constatate, Colegiul Penal a dispus judecarea apelului în lipsa inculpatului, luând în considerație că fiind întreprinse toate măsurile legale de a asigura prezența inculpatului la judecarea apelului, având în vedere în acest sens jurisprudența Curții Supreme de Justiție și jurisprudența Curții Europene pe cauze concrete cu privire la respectarea dreptului părților la un proces echitabil, locul aflării lui BOLBOCEAN Alexandr *****a fost imposibil de stabilit.

În contextul celor enunțate, prin prisma art. 321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța conchide că BOLBOCEAN Alexandr *****a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței, prin neprezentarea în ședința instanței de apel.

*6. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, de a casa integral Sentința Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023 inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele ce succed.*

7. În conformitate cu art. 400 alin.(1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.

Potrivit prevederilor art. 409 Cod de procedură penală (1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de

temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *(1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

Conform prevederilor art. 415 alin.(1) Cod procedură penală al Republicii Moldova, *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: pct. 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat; pct. 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

În suportul celor enunțate supra sunt îndrumătoare și prevederile pct.14.7. al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22, din 12.12.2005, „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, unde se menționează că, „în sensul cerințelor art.414 CPP al Republicii Moldova, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală al Republicii Moldova”.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu

prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în corespundere cu cerințele art.101 Cod de procedură penală, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal constată temeuri de a casa Sentința în partea calificării acțiunilor inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Codul penal, având în vedere că la examinarea apelului, a intervenit o Lege mai blândă și anume care determină caracterul considerabil al prejudiciului cauzat prin infracțiune și prin Legea nr.136 din 06.06.2024, publicată în M.O. nr.245-246 din 07.06.2024, în vigoare din 07.09.2024 (cu unele excepții), au fost operate modificări la Codul Penal privind noțiunea de proporții considerabile, precum și aprecierea și calificarea valorii bunurilor însușite și utilizate în scopuri personale, motiv din care se impune necesitatea excluderii agravantei „, cu cauzarea de daune în proporții considerabile” reținute în sarcina inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****.

8. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor administrate de instanța de fond, instanța de apel **constată**:

BOLBOCEAN Alexandr *****, la data de 03.03.2023, aproximativ la ora 22:30, aflându-se pe str. ***** mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii a bunurilor altei persoane, sub pretextul efectuării unui apel telefonic, a însușit de la cei CIOBANU Dmitrii, a.n. ***** , telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: ***** , IMEI 2: ***** , în care era inserată cartela SIM cu nr. ***** , în husă de culoare albastră, la preț de 11000,00 lei, ulterior cu bunul sustras s-a deplasat într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 11000,00 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***** , a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova calificând-o după indicii: „*escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare*”.

Potrivit prevederilor art. 100 alin.(4) Cod procedură penală, toate probele administrate în cauza penală urmează a fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile legale, prin procedee probatorii respective.

Potrivit prevederilor art. 101 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța pune la baza hotărârii sale numai acele probe, la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură.

9. Colegiul penal ajunge la concluzia că acțiunile inculpatului BOLBOCEAN Alexandr ******urmează a fi recalificate din art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal în baza art. 190 alin.(1) Cod penal*, fapt ce rezultă din probele administrate în prezenta cauză penală.

Instanța de apel apreciind probele administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludenții și utilității lor conchide că vinovăția inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, și-a găsit confirmare în ședința instanței de apel și aceasta rezultă din probele administrate direct în cadrul cercetării judecătorești și apreciate, în ansamblu.

Astfel, Colegiul reține că inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal conform semnelor calificative : *escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Instanța de apel stabilind în mod corect situația de fapt conchide necesar de a recalifica acțiunile inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în baza art. art. 190 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: - *escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare*, or caracterul de daune în proporții considerabile este prevăzut la prevederile art. 126 alin.(2) Cod penal, în redacția legii cu modificări la data de 06.06.2024 (în vigoare de la data de 07.09.2024) ori această lege are efect retroactiv în temeiul prevederilor art. 10 Cod penal, fiind mai blândă și mai favorabilă pentru inculpat, care influențează încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În continuare, necătând la faptul că inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****la faza de urmărire penală a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal conchide ca fiind dovedită vinovăția inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, *escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare*, prin totalitatea probelor administrate și examinate.

În ședința de judecată a instanței de fond, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***nu s-a prezentat și instanței motivele prezentării nu a comunicat, fiind anunțat în căutare prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06 septembrie 2023, și potrivit informației parvenite de la Inspectoratul de Poliție Centru a fost pornit dosar de căutare în privința lui BOLBOCEAN Alexandr *****nr. *****din 20.09.2023. În circumstanțele descrise, făcând uz de prevederile art. 321 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de judecată a considerat posibilă și a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****.**

În ședința instanței de apel inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***nu s-a prezentat și prin prisma prevederilor art. 412 alin.(5) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.**

10. *În pofida faptului că, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal este dovedită și prin probele administrate în*

cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond, verificate în instanța de apel, și anume:

- Declarațiile părții vătămate CIOBANU Dmitrii, fiind audiat în ședință de judecată în instanța de fond a declarat că, pe BOLBOCEAN Alexandr ***** în cunoaște din copilărie. Familia s-a a venit în blocul alăturat. Au prietenit, dar de vreo 10 ani nu mai prietenesc deoarece el a plecat peste hotare. La întrebarea procurorului partea vătămată a declarat că, pe 03.03.2023, se afla la serviciu în Centul Comercial „MallDova”, magazinul „Bomba”, ca consultant. În timpul zilei a avut două apeluri de la BOLBOCEAN Alexandr *****, unul în timpul zilei, și unul sera între orele 20:30 – 21:00. El i-a propus să se vadă. El (partea vătămată) i-a comunicat că nu are dorință, însă el (inculpatul) a insistat. El (partea vătămată) i-a zis că la orele 22:00, termină lucru și ar putea să se vadă. A ieșit afară unde el (inculpatul) era cu doi prieteni pe care el (partea vătămată) pentru prima dată i-a văzut. Au stat la parcare aproximativ vreo 15 minute și au discutat. Erau cu o mașină de model „*****”, din câte își amintește de culoare sură și i-a propus să-l ducă acasă. El (partea vătămată) i-a zis să-l lase pe str. *****, la prietena sa. Au urcat în mașină și timpul parcurs de la Centrul Comercial „MallDova”, până la str. *****, la stație, a durat aproximativ 7 minute. Au ieșit din mașină amândoi. El l-a întrebat dacă poate să-i dea telefonul său să o sune pe mama s-a din America pe „WhatsApp”. El i-a dat telefonul și BOLBOCEAN Alexandr ***** a sunat-o pe mama sa și a vorbit cu ea. În timpul acesta îl grăbea (pe inculpat), deoarece era târziu și dorea să plece și el (partea vătămată) acasă. În timpul cât el vorbea, el (partea vătămată) s-a întors și și-a aprins o țigară, iar el s-a urcat în mașină, fugind cu tot cu telefon și a plecat. A început să alerge în urma mașinii, pentru a-i opri, sau cel puțin pentru a reține numărul de înmatriculare, dar nu a putut nici numărul de înmatriculare să-l vadă, deoarece foarte rapid s-a pornit. Apoi, de pe alt telefon, a sunat pe telefonul său dar el deja era stins. După care a intrat pe aplicația „iCloud” și a văzut unde se află telefonul. A descifrat adresa, apoi după aceasta a sunat la poliție. A venit un echipaj de poliție din sectorul Botanica. Ei au venit și s-au dus la IP Botanica, și deja ei au zis că situația aceasta se atribuie la IP Centru. Apoi, într-un moment, un colaborator de poliție l-a transportat acolo. A scris o plângere. Peste un timp oarecare telefonul i-a fost găsit și returnat. El a apreciat costul telefonului în jur de 6000 – 7000 lei. Prejudiciu i-a fost restituit. Suma indicată la urmărirea penală este o sumă considerabilă pentru el. Pretenții față de inculpat nu are, or telefonul i-a fost restituit. A mai menționat că, inculpatul este o persoană foarte energetică. Din câte a auzit este consumator de droguri. La întrebarea avocatului, partea vătămată a declarat că, el l-a iertat pe BOLBOCEAN Alexandr *****.

- Declarațiile martorului BABAJEV Mammad, fiind audiat în ședință de judecată în instanța de fond a declarat că în genere nu îl cunoaște pe BOLBOCEAN Alexandr *****. Nu prea își aduce aminte ce s-a întâmplat. La întrebarea acuzatorului de stat, martorul a declarat că, pe faptul însușirii nu a fost audiat, dar a fost audiat pe cauza conflictului (injuriei), unde la poliție i-au fost arătate careva fotografii cu persoane – dacă îi cunoaște. A mai menționat că, persoana care i-a fost prezentată la poliție a recunoscut-o ca fiind persoana pe care a dus-o pe 03.03.2023. La fel a menționat că persoana a luat-o din sectorul Rîșcani sau Ciocana, nu își aduce aminte cu siguranță de unde. I-a zis să

meargă la Centrul Comercial „MallDova”, de unde trebuiau să ia o altă persoană cu care să meargă la Botanica, după care persoana trebuia să revină în sectorul Rîșcani și să-i achite călătoria, dar nu i-a achitat-o și a fugit. A menționat că persoana (inculpatul) nu avea cu el telefon și l-a rugat să-i dea voie să sune de pe telefonul său (al martorului), pentru ce a spus că îi va achita cu 10 lei mai mult. Astfel i-a dat să sune pentru ca persoana să coboare la mașină. Ambii, după aceasta, au urcat în automobil și au mers pe str. *****, unde persoana a rugat să oprească și să-l aștepte. El a ieșit din automobil, unde a rămas cea de a doua persoană, pe care au luat-o de la C.C. „MallDova”. A trecut strada, iar după ceva timp s-a întors grăbit, a urcat în automobil și a spus să meargă repede în sectorul Rîșcani, deoarece are o urgență. În timpul cât mergeau persoana a schimbat destinația spre sectorul Ciocana, str. *****, și acolo ei au coborât. Ei au zis că nu au bani la ei și acuși îi vor aduce banii. Ei au intrat în bloc. El (martorul) i-a așteptat aproximativ 40 minute, dar nici unul nu a ieșit să achite. A încercat să sune pe numărul de telefon pe care a sunat persoana, când l-au luat pe cel de al doilea pasager, dar telefonul era deja deconectat. Astfel a plecat fără să-i fie achitat. În timp ce îi ducea, din discuțiile lor a înțeles că sunt prieteni, au învățat împreună, deoarece își aduceau aminte de școală. A concretizat martorul că, când i-a dus prima dată, de la Rîșcani sau Ciocana spre C.C. „MallDova”, în mașină erau două persoane și nici unul dintre ei nu avea telefon, deoarece l-au rugat să le dea telefonul să-l telefoneze pe cel de al treilea, pe care l-au luat de la C.C. „MallDova”. Respectiv, cea de a treia persoană, când a venit, avea la ea telefon. Când i-a dus pe str. *****, cel de al treilea, cu unul din acei doi, a coborât și persoana pe care au luat-o de la C.C. „Moldova”, a rămas la Botanica, iar el (martorul) a dus celelalte două persoane în sectorul Ciocana. Deja când mergeau spre Ciocana, persoana care a solicitat să sune, deja avea la ea un telefon. Ce model de telefon nu poate spune. La poliție, nu își aduce aminte numele persoanei, dar i-au fost arătate câteva fotografii și pe una dintre ele a recunoscut persoana pe care a dus-o în acea seară. Când au ieșit din taxi, la Ciocana, persoana pe care a recunoscut-o la poliție, avea la el telefon mobil, deoarece personal i-a arătat pe ce număr să-l telefoneze dacă cumva își face griji că nu îi vor aduce bani.

-Procesul-verbal de audiere a bănuitului BOLBOCEAN Alexandr **din 29.03.2023,*** potrivit căruia a declarat că vina în comiterea infracțiunii o recunoaște. Astfel, a comunicat că, la evidența medicului psihiatru nu se află, dar la evidența medicului narcolog se află din 2019. Referitor la caz a comunicat că, la data de 03.03.2023, aproximativ la ora 21:30, se afla pe str. Arborilor, 21, unde s-a întâlnit cu cet. CIOBANU Dmitrii, care este prietenul său din copilărie și cu care împreună au urcat în taxi, care era parcat alături de centru comercial, șoferul fiind persoană de gen masculin pe nume „Maga”. Ulterior s-au deplasat pe str. ***** mun. Chișinău, alături de casa unde locuiește Dmitrii. În timpul călătoriei, el a cerut de la Dmitrii telefonul lui mobil, de model „Iphone 11”, de culoare neagră, în husă de culoare albastră. Au coborât ambii din automobilul de taxi. El vorbind la telefonul lui Dmitrii, a observat că Dmitrii s-a întors cu spatele, la care el (inculpatul) a luat loc în taxi și a spus șoferului să plece spre sectorul Rîșcani. A coborât pe str. ***** și s-a deplasat la domiciliu cunoscutului Robu Eugen. Din motiv că a avut nevoie urgent de bani, a vândut acestuia telefonul mobil de model

„Iphone 11”, de culoare neagră, la preț de 50,00 euro. Vina o recunoaște și se căiește sincer. (f.d. 47);

- **Procesul-verbal de audiere a învinutului BOLBOCEAN Alexandr *****din 30.03.2023**, potrivit căruia a declarat că vina în comiterea infracțiunii o recunoaște și menține declarațiile depuse în calitate de bănuit. (f.d. 55);

- **Procesul-verbal de audiere a părții vătămate CIOBANU Dmitrii din 06.03.2023**, potrivit căruia aceasta a indicat că, locuiește pe adresa sus indicată, la data de 03.03.2023 aproximativ la ora 21:58, a primit apel de la număr necunoscut lui. Din discuția cu persoana de gen masculin, acela s-a prezentat ca cet. BOLBOCEAN Alexandr *****, a.n. *****, care este un cunoscut de al lui din copilărie și care i-a propus să se întâlnească, din motiv că a doua zi urma să plece la lecure, la un centru de reabilitare împotriva narcomaniei și alcoolismului, înafara mun. Chișinău. El și-a dat acordul. În scurt timp Alexandr îl aștepta în fața C.C. „MallDova”, unde el lucra. Când a ieșit, a observat automobilul de model „*****”, de culoare albă, numărul de înmatriculare al căruia nu l-a ținut minte. Lângă automobil era poziționat Alexandr, care i-a propus să îl ducă acasă. El a urcat în automobil, în care mai erau două persoane de gen masculin – unul pe nume Ion, iar altul pe nume Maga, care vorbea într-o limbă străină pe care el nu o înțelegea. Aceste două persoane el le-a văzut pentru prima dată. În timpul călătoriei Alexandr i-a cerut telefonul său de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în care era inserată cartela SIM cu nr. *****, la preț de 11000,00 lei, pentru a efectua un apel telefonic mamei sale pe nume Svetlana, care la moment se afla în America. Ajungând pe str. ***** la stația de troleibuz, au oprit automobilul, a ieșit doar el și Alexandr, care comunica la telefon. Între timp el s-a întors în partea opusă, la care Alexandr a urcat repede în automobil și ei foarte repede s-au deplasat în deal, spre intersecția str. ***** cu str. Independenței. El, ajungând acasă și verificând aplicația „iCloud” de pe calculator, a stabilit că ultima locație a telefonului mobil a fost pe str. Igor Vieru, numărul exact acesta nu l-a putut stabili. Deodată a efectuat două apeluri telefonice. Telefonul a fost pornit însă nimeni nu a răspuns. Ulterior telefonul a fost deconectat. La data de 04.03.2023, el și-a restabilit cartela sa SIM cu nr. ***** de care se folosește și la moment. Astfel, prin acțiunea sa, cet. BOLBOCEAN Alexandr *****i-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 11000,00 lei. (f.d. 12);

- **Procesul-verbal de audiere a martorului BABAJEV Mammad din 23.03.2023**, potrivit căruia acesta a declarat că, lucrează în calitate de taximetrist cu automobilul de model „*****”, cu n/î ***** La data de 03.03.2023, se afla la serviciu și se afla parcat alături de C.C. „MallDova” din str. Arborilor, 21. De el s-a apropiat o persoană de gen masculin și l-a rugat să efectueze un apel telefonic, după care l-a întrebat dacă poate să îi ducă inițial la Botanica, să lase acolo un prieten, iar apoi să plece la Rîșcani. El și-a dat acordul. Persoana a efectuat un apel telefonic și i-a restituit telefonul. Peste aproximativ 10-15 minute, persoana dată și încă două persoane de gen masculin au luat loc în automobil. Ei s-au deplasat pe str. ***** El a oprit alături de stația de troleibuze. Două persoane au ieșit, dar a treia a rămas să stea în automobil. Peste 10 minute, persoana care a solicitat să sună a venit, a luat loc rapid în automobil și a spus să meargă mai repede, din motiv că îi așteaptă la Rîșcani. El (martorul) a mers mai repede la rugămintea

persoanei. Tot drumul persoana privea în telefon și discută cu a treia persoană despre telefon în limba română. Din discuție el (martorul) a înțeles doar cuvântul telefon. I s-a părut staniu, faptul că acea persoană inițial s-a apropiat de el și l-a rugat să sune, dar acum avea telefon mobil. El i-a dus pe str. Aerodromului, ei au coborât și au spus să aștepte, că urmează să aducă banii și să plece pe str. *****. A așteptat aproximativ 40 de minute, însă nimeni nu a ieșit, la care a decis să plece mai departe. Persoana care a solicitat să efectueze un apel telefonic o poate recunoaște după fotografie, numele acesteia nu îl cunoaște. (f.d. 19);

- **Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 23.03.2023**, prin care martorul BABAJEV Mammad, a recunoscut persoana din fotografia cu numărul 2 (BOLBOCEAN Alexandr *****). (f.d. 20);

- **Procesul-verbal de ridicare din 24.03.2023**, potrivit căruia de la cet. Robu Eugen a fost ridicat un telefon mobil de model „Iphone 11”. (f.d. 24);

- **Procesul-verbal de examinare a obiectului din 29.03.2023**, potrivit căruia a fost examinat telefonul mobil de model „Iphone 11” de culoare neagră cu husă de culoare albastră, ridicat de la cet. Robu Eugen. (f.d. 25-27);

- **Corpul delict:** - telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră, recunoscut în calitate de corp delict și anexat la dosar prin ordonanța din 29.03.2023 (f.d. 28), transmis la păstrare proprietarului CIOBANU Dmitrii în baza cererii acestuia f/d (f.d. 29), ordonanței din 29.03.2023 (f.d. 30) și recipisei f/d (f.d. 31).

11. Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art. 93 Cod penal, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilite de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Conform prevederilor art. 99 Cod de procedură penală, alin.(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță.

Potrivit art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Din economia rigorilor art. 101 alin.(1), (2), (3) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanța

de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel conchide că învinuirea adusă inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în comiterea infracțiunii de escrocherie, a fost dovedită pe deplin în, acțiunile acestuia întrunind sub aspect subiectiv și obiectiv semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de norma art. 190 alin.(1) Cod penal calificându-se după indicii: „*escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare*”.

Concluzionând asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei constatate, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală specială, fapta reținută în sarcina inculpatului se califică în baza articolului 190 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare*, reieșind din întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****a comis faptele imputate.

12. Astfel, în temeiul art. 14 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, „infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală”. De asemenea, potrivit reglementărilor stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate de organele competente.

În virtutea dispoziției legale indicate la art. 384 alin.(1) Cod de procedură penală, „instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal”.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba

materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; pct. 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

Este important de menționat că, instanța de apel purcede la recalificarea faptei cu respectarea prevederilor art. 6§3 CEDO, prin prisma hotărârii CEDO Adrian Constantin vs România, fiindcă în această hotărâre CEDO este descrisă că în România s-au recalificat acțiunile inculpatului în ultima instanță după ierarhia căilor de atac din România, fără a fi pusă în discuție recalificarea, dar în această speță recalificarea acțiunilor se produce în instanța de apel, iar hotărârea instanței de apel poate fi atacată în termen de două luni cu recurs ordinar, unde recurenții pot să critice inclusiv reîncadrarea juridică a acțiunilor, respectiv dreptul la apărare nu este încălcat.

Astfel, Colegiul penal conchide că în privința inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare. La fel, conform art. 6 alin.(3) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța concretizează că inculpatului i s-a adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, dar și probele pe care se fundamentează acuzația în materie penală, precum și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de aceștia într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit, prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit, astfel că întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****a comis fapta prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal.

Colegiul, analizând declarațiile, părții vătămate și a inculpatului în coraport cu celelalte probe, consideră că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele materiale scrise cercetate în ședința de judecată și verificate în cadrul instanței superioare. Instanța de apel subliniază că vinovăția inculpatului este bazată pe constatările probelor verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al „în afara dubiilor rezonabile”, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a similitudinilor prezumției de fapt necombătute; adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161).

13. Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin.(1) din Codul penal, Colegiul penal constată că în acțiunile inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****se regăsesc toate elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Conform art. 113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993” CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

Verificând respectarea condițiilor prevăzute de Codul de procedură penală, dar și poziția inculpatului, exprimată prin declarațiile oferite în calitate de bănuit și de învinuit, la faza urmăririi penale în coraport cu declarațiile părții vătămate și cu cercetarea nemijlocită a restului mijloacelor de probă în ședința de judecată, administrate la urmărire penală, Colegiul penal constată că a avut loc fapta prejudiciabilă constatată, care a fost săvârșită de acest inculpat cu vinovăție, încadrate în conformitate cu prevederile normelor din Codul penal al Republicii Moldova expuse supra, după semnele invocate infra.

Astfel, instanța de apel, analizând declarațiile inculpatului, studiind multilateral, complet și obiectiv materialele cauzei penale, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor în temeiul art. 101 Cod de procedură penală, Colegiul penal ajunge la concluzia că vina inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, pentru comiterea acțiunilor prejudiciabile incriminate a fost deplin dovedită, acțiunile acestuia întrunind sub aspect obiectiv și subiectiv semnele constitutive ale componenței de infracțiune stabilite la art. 190 alin.(1) Cod penal.

Respectiv, luând în considerare că inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****la urmărirea penală a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, Colegiul apreciază că inculpatul a indicat precis și detaliat despre modul comiterii infracțiunii, inclusiv acțiunile sale înainte de fapta comisă și cele ulterioare, circumstanțe pe care doar un făptuitor adevărat le-ar fi cunoscut și de altfel se susțin reciproc cu restul mijloacelor de probă și declarații ale părții vătămate. Prin urmare, declarațiile inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****doar au susținut concluzia stabilită prin mijloacele de probă administrate, iar în contextul detaliilor relevante și plauzibile oferite de acesta, pe care de altfel le putea furniza doar o persoană care a cunoscut și a acționat direct la comiterea faptei, în consecință, denotă trăsături ale adevărului comunicat, or veridicitatea unor declarații este însușirea, caracterul a ceea ce este cert, adică ceea ce este conform cu adevărul, real și poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către organul de urmărire sau instanță cu realitatea pe care o probează această informație, la caz cea recepționată din depozițiile sale, apreciată în ansamblu cu restul mijloacelor de probă.

Subsecvent, în concordanță cu cele expuse, Colegiul reține că și informația obținută la faza urmăririi penale din declarațiile părții vătămate în coroborare cu celelalte mijloace materiale de probă, nu infirmă concluziile instanței în susținerea vinovăției inculpatului și în argumentarea existenței faptei, precum și nu trezesc alte versiuni sau inadvertențe la caz, fiind apreciate de instanță în ansamblu cu alte probe și pe care nu le consideră drept decisive în acest scop.

În aceste condiții, vinovăția inculpatului a fost demonstrată integral, indiferent de contextul recunoașterii de către acesta a faptelor și astfel poziția lui nu a constituit un mijloc de probă decisiv pentru adoptarea prezentei soluții în speță, ci reflectă doar circumstanțe obiective care au contribuit la fortificarea probatoriului în speță, urmând a fi luate în considerare inclusiv în contextul individualizării sancțiunii penale.

Sub acest auspiciu, Colegiul mai susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia* [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia* [MC], 10 martie 2009, § 89, *Prade v. Germania*, 3 martie 2016, §33, *Dimitrov și Momin v. Bulgaria*, 7 iunie 2018, § 51, 62).

Suplimentar, la aspectul informațiilor oferite de către inculpat cu ocazia audierii sale în calitate de bănuit și învinuit, instanța de apel mai precizează că aprecierea unor declarații ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanță deosebită, ori dintr-un punct de vedere, cel puțin teoretic, doar declarațiile acestuia, în măsura în care sunt sincere, pot deveni importante pentru organele judiciare, deoarece numai el cunoaște cel mai bine împrejurările legate de infracțiune și numai el poate furniza cele mai cunoscute informații și detalii exacte, iar în eventualitatea prezentării unei alte poziții față de probatoriul acumulat, aceștia au avut posibilitate și obligația să se prezinte în ședință de judecată, unde la propria dorință să-și conteste sau să susțină cele expuse anterior. Din alt punct de vedere însă, dacă bănuitul, învinuitul sau inculpatul ascunde realitatea, prin necoroborarea declarațiilor sale mincinoase cu alte probe administrate și contrare acestora, organul judiciar poate sesiza reaua sa credință, apreciind că declarația lui nu face decât să confirme dovezile care-i indică vinovăția sau cel puțin reprezintă o metodă de apărare în cazul răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni grave. Astfel, la caz, în privința declarațiilor inculpatului, de către instanța nu au fost stabilite inevitabile suspiciuni, care ar impune prin prisma art. 103 alin.(2) din Codul de procedură penală o valoare probantă acestora, condiționată și de existența altor probe în cauză, care să confirme veridicitatea lor, or în prezentul proces penal, toate probele administrate relevă cu exactitate și fără dubii toate circumstanțele invocate în rechizitoriu și descrise inclusiv de acuzat.

14. Așadar, cu referință la elementele infracțiunii de escrocherie, prevăzută de art. 190 CP al RM, urmează a se reitera următoarele.

Obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; *obiectul juridic secundar* al infracțiunii prevăzute la art.190 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea și buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea și executarea unui act juridic, alterate prin manoperele frauduloase ale inculpatului.

Obiectul material al infracțiunilor în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, în speță existând în mijloacele bănești dobândite ilicit.

În subsidiar, conform art. 459 alin.(5) (art. 288 alin.(5) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002) Cod civil, bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv banii, iar conform art. 455 (art. 285 în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002) Cod civil, prin bunuri se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile. Prin urmare, bunurile sustrate reprezintă lucruri susceptibile apropierii individuale, în privința căruia victimele își exercitau dreptul de proprietate și posesie, fiind bunuri mobile, care în rezultat constituie obiectul material al infracțiunii.

Analizând *latura obiectivă* a componenței infracțiunii incriminate inculpatului, instanța de apel subliniază că aceasta se comprimă prin fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inațiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inațiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În art. 190 Cod penal noțiunea „*dobândire ilicită*” are sensul autentic de „sustragere”. Nu există nici un temei de a afirma că escrocheria nu este o infracțiune săvârșită prin sustragere.

Cu referință la fapta prejudiciabilă, instanța de recurs relevă modul de deposedare a victimei de bunurile sale și imposedarea, care presupune trecerea în stăpânirea inculpatului a bunurilor sustrate, iar în ansamblu și reprezintă fenomenul luării bunurilor. Faptul deposedării și al imposedării se demonstrează în cumul prin întregul ansamblu de mijloace de probe, cum s-a descris anterior, iar în detaliu se confirmă prin dispunerea reală de aceste bunuri sustrate de către inculpat.

Ilegalitatea acțiunilor sale și gratuitatea luării bunurilor, se manifestă prin confirmarea dreptului legal de posesie asupra bunurilor sale de către partea vătămată, exprimată în declarațiile acestuia și recunoscute de inculpat ulterior.

Cu privire la urmările prejudiciabile, Colegiul reține legătura indisolubilă dintre acestea și obiectul juridic special, or prin cauzarea urmărilor se aduce atingere directă a relațiilor sociale cu privire la posesia bunurilor și se arată implicit esența caracterului patrimonial al sustragerii.

Pe cale de consecință, obiectul juridic alături de obiectul material condiționează forma exterioară a urmărilor prejudiciabile, astfel încât, proporția reducerii masei

patrimoniale a părților vătămate a fost direct proporțională cu creșterea masei patrimoniale a făptuitorilor.

În acest context, se indică exact la categoria, tipul și valoarea bunurilor sustrate, indiferent de percepția valorii acestora de către inculpat, iar aceste prejudicii nu constituie niște „beneficii prezumate” pentru victimă, ci s-au aflat în posesia reală a inculpatului, în particular la BOLBOCEAN Alexandr *****.

15. Pentru existența circumstanței agravante prevăzute la art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal – „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, este necesar ca la comiterea infracțiunii părții vătămate să-i fie cauzată o daună materială considerabilă, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei..

Subminând circumstanțele factuale sus redate, Colegiul consideră necesar de a menționa faptul că caracterul de daune în proporții considerabile este prevăzut la prevederile art. 126 alin.(2) Cod penal, în redacția legii cu modificări la data de 06.06.2024 (în vigoare de la data de 07.09.2024) ori această lege are efect retroactiv în temeiul prevederilor art. 10 Cod penal, fiind mai blândă și mai favorabilă pentru inculpat, care influențează încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, având în vedere că bani pe care, i-au însușit și utilizat în scopuri personale, care nu depășește valoare de 10 salarii medii lunare pe economie prognozate stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,(acțiuni prevăzute la lit. c), alin.(2) art. 190 Cod penal).

În urma verificării și coroborării ansamblului probator administrat, instanța de apel conchide că prin elementele de fapt reflectate în probele cercetate, nu și-a găsit confirmare calificativul ”cu cauzarea de daune în proporții considerabile” incriminat lui BOLBOCEAN Alexandr *****pentru comiterea infracțiunii de escrocherie.

Potrivit alineatului (2) al art. 126 Cod penal: *„se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

La caz, Colegiul notează că, din acuzațiile înaintate inculpatului și faptele stabilite în ședința instanței de apel, nu rezultă că valoarea pagubei pricinuite de BOLBOCEAN Alexandr *****depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Instanța de apel reține că la data comiterii faptei infracționale (anul 2023), potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936 din 28.12.2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023, s-a aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Respectiv în cazul din speță Colegiul penal notează că prejudiciul material cauzat părții vătămate CIOBANU Dmitrii constituie 11000 lei.

Astfel, ținând cont de prevederile art.3 alin.(1) Cod de procedură penală potrivit căruia *„În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul*

urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească”, acțiunile inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****urmează a fi reîncadrate în prevederile art. 190 alin.(1) Cod penal, având în vedere modificările operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 07.09.2024, prin care s-a modificat art. 126 alin.(2) Cod penal având următorul cuprins: "(2) *se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Prin urmare Colegiul ținând cont de prevederile art. 10 alin.(1) Cod penal, care prevede că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică *se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi*, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale, în coroborare cu prevederile art. 126 alin.(2) Cod penal se impune necesitatea recalificării faptelor inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****în baza art. 190 alin.(1) Cod penal, având în vedere că prejudiciul cauzat părții vătămate CIOBANU Dmitrii nu depășește 10 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

Astfel ținând cont de faptul că salariu mediu pe economie la momentul săvârșirii faptei (anul 2023) constituia 11700, iar prejudiciul cauzat constituie 11000 lei, (11700 x 10 salarii = 117000 lei) astfel în lipsa unui prejudiciu în proporții considerabile cauzat prin infracțiune, Colegiul consideră necesar de a exclude din încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****semnul calificativ ”cu cauzarea de daune considerabile”, pentru fapta inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, manifestată prin sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare având în vedere că prejudiciul cauzat părții vătămate CIOBANU Dmitrii nu depășește 10 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

Infracțiunea specificată la art. 190 Cod penal este o *infracțiune materială*. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință. La cazurile deduse judecării, acest fapt se dovedește prin declarațiile și sesizările părții vătămate care indică direct la modul în care a dispus de bunurile dobândite inculpatul, declarații ce coroborează între ele și stabilesc în acțiunile lui BOLBOCEAN Alexandr *****un caracter de îndeletnicire, prin modalitatea asemănătoare de comitere.

Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de escrocherie se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Din conținutul art. 17 Cod penal reiese că, „se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări”.

Concluzia privind conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate supra denotă prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunii de către inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****.

Concomitent, instanța de apel a constatat prezența semnului obligatoriu care confirmă prezența scopului de cupiditate la săvârșirea infracțiunilor, or din mijloacele de probă administrate, denotă exclusiv dorința inculpatului de a beneficia de mijloacele bănești sustrase, de a le trece în posesia sa, neavând intenția folosirii temporare a acestora, dovadă fiind însușirea în scopuri personale a mijloacelor bănești, precum și nerestituirea până în prezent proprietarilor de drept a prejudiciului cauzat.

Din punct de vedere al calității de *subiect al infracțiunii*, Colegiul penal statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani în ipoteza faptelor prevăzute la alin.(2) și (3). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani, iar inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***** este născut pe ***** , după cum reiese din extrasul din Registrul de Stat al Populației, nu se află la evidența medicului psihiatru, se află la evidența medicului narcolog din 04.01.2022 cu diagnoza „*****” și întrunește condițiile subiectului pasibil de răspundere penală, având la data comiterii infracțiunilor vârsta de 32 ani.

16. Circumstanțele săvârșirii faptei de escrocherie a fost elucidate pe deplin însuși de către inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***** , precum și aceasta se demonstrează inclusiv și prin declarațiile părții vătămate, CIOBANU Dmitrii care a declarat că *El (inculpatul) l-a întrebat dacă poate să-i dea telefonul său să o sune pe mama s-a din America pe „WhatsApp”. El i-a dat telefonul și BOLBOCEAN Alexandr ***** a sunat-o pe mama sa și a vorbit cu ea. În timpul acesta îl grăbea (pe inculpat), deoarece era târziu și dorea să plece și el (partea vătămată) acasă. În timpul cât el vorbea, el (partea vătămată) s-a întors și și-a aprins o țigară, iar el s-a urcat în mașină, fugind cu tot cu telefon și a plecat. A început să alerge în urma mașinii, pentru a-i opri, sau cel puțin pentru a reține numărul de înmatriculare, dar nu a putut nici numărul de înmatriculare să-l vadă, deoarece foarte rapid s-a pornit. Apoi, de pe alt telefon, a sunat pe telefonul său dar el deja era stins. După care a intrat pe aplicația „iCloud” și a văzut unde se află telefonul. A descifrat adresa, apoi după aceasta a sunat la poliție.*

Fiind audiat la etapa urmăririi penale, inculpatul BOLBOCEAN Alexandr ***** a declarat că *s-a întâlnit cu cet. CIOBANU Dmitrii, care este prietenul său din copilărie și cu care împreună au urcat în taxi, care era parcat alături de centru comercial, șoferul fiind persoană de gen masculin pe nume „Maga”. Ulterior s-au deplasat pe str. ***** mun. Chișinău, alături de casa unde locuiește Dmitrii. În timpul călătoriei, el a cerut de la Dmitrii telefonul lui mobil, de model „Iphone 11”, de culoare neagră, în husă de culoare albastră. Au coborât ambii din automobilul de taxi. El vorbind la telefonul lui Dmitrii, a observat că Dmitrii s-a întors cu spatele, la care el (inculpatul) a luat loc în taxi și a spus șoferului să plece spre sectorul Rîșcani. A coborât pe str. ***** și s-a deplasat la domiciliu cunoscutului Robu Eugen. Din motiv că a avut nevoie urgent de*

bani, a vândut acestuia telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră, la preț de 50,00 euro.

Prin urmare din declarațiile părții vătămate, coroborate cu cele ale martorului audiați în ședință de judecată și în coroborare cu probele acuzării examinate în ședință de judecată, inclusiv declarațiile bănuitului și învinuitului făcute la etapa urmăririi penale, instanța de judecată reține că, aflându-se pe str. ***** mun. Chișinău, inculpatul, care a solicitat telefonul de la partea vătămată pentru a efectua un apel telefonic, profitând de faptul că avea la el telefonul dar și de faptul că partea vătămată s-a întors în altă parte, a luat telefonul părții vătămate, a urcat în automobilul martorului care-l aștepta și a plecat într-o direcție necunoscută, eschivându-se de a-i întoarce părții vătămate telefonul, de a răspunde la apeluri telefonice de la partea vătămată și ulterioara înstrăinare a telefonului contra sumei de 50,00 euro.

Sub aspectul dat, în urma examinării mijloacelor de probă sus citate, Colegiul Penal a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, art. 101 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpatului BOLBOCEAN Alexandr ***** în cadrul urmăririi penale și probele administrate, stabilind situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Instanța de apel consideră că corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Instanța de apel, cercetând probele, audiind suplimentar inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****, verificând probele cercetate în prima instanță, constată ca fiind demonstrată cu certitudine comiterea de către BOLBOCEAN Alexandr *****a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, *escrocheria, adică, sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare.*

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, instanța este datoare să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a respectării tuturor prevederilor legale. Ține a fi remarcat că, forța probatorie a cumulului de probe administrate la caz și supuse examinării nu a fost pusă la îndoială de către partea apărării și, ca urmare, nu a fost indicat nici un argument sau o circumstanță care ar determina recunoașterea probelor ca lipsite de putere juridică și acumulate cu încălcări procedurale, fapt ce determină legalitatea administrării acestora.

Colegiul reține că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 389, alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin.(1) pct. 1)-4) Cod de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Respectiv, instanța de apel consideră că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Subsidiar, Colegiul penal reține că apelantul nu este de acord cu stabilirea și individualizarea pedepsei solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Analizând acest temeiuri în raport cu motivele invocate în apel, Colegiul penal constată că nu există temeiuri de a aplica în privința inculpatului o pedeapsă mai blândă prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal cu suspendarea condiționată a executării.

17. Deci cu referire la pedeapsa ce urmează a fi stabilită inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, Colegiul Penal menționează că potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele

cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei. Colegiul Penal reține că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Totodată, potrivit pct. 22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art. 394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: - stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse mai ușoare; - aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal); - aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art. 89 Cod penal, precum și a liberării de răspundere penală conform art. 55 Cod penal.

Instanța de apel precizează că în conformitate cu pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În același context, pct. 11 al Hotărârii nominalizate statuează că instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Colegiul Penal constată că la individualizarea răspunderii penale și pedepsei penale, la stabilirea măsurii pedepsei, instanța de apel ține cont de scopul pedepsei penale, de dispozițiile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. În acest sens, Colegiul Penal reiterează și prevederile art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează

a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice motivele pe care se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987)).

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia. Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod de procedură penală, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Așadar, la adoptarea deciziei și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal respectă prevederile art. 96, art. 385 alin.(1) și art. 394 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei,

care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile

Instanța de apel, notează că raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine inclusiv și personalitatea inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a acestora în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

18. Infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(1) Cod penal, la data comiterii infracțiunii *prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani..*

Conform prevederilor art. 16 alin.(3) Cod penal, *infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.*

Respectiv la stabilirea sancțiunii instanța de recurs ține cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, anume, limitele speciale ale pedepsei prevăzute, gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică de art. 16 alin.(3) Cod penal, ca infracțiune mai puțin gravă, de forma vinovăției comiterii acesteia prin intenție, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de circumstanțele cauzei legate de scopul și motivele faptei, de comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii.

În mod concret, la stabilirea pedepsei inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, instanța de apel, reține că la evidența medicului psihiatru nu se află, se află la evidența medicului narcolog din 04.01.2022 cu diagnoza „*****” (f.d. 38), anterior nu a fost tras la răspundere penală.

Circumstanțe atenuante, conform art. 76 alin. (1) lit. a), f), (2) Cod penal, instanța de apel reține faptul: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, recunoașterii vinovăției.

Corelativ, art. 77 Cod penal stabilește circumstanțele agravante, care au caracter exhaustiv. Plenul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, în Hotărârea „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale” nr. 8 din 11.11.2013, a indicat că, pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului (pct. 6). În conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Prin urmare, Colegiul la stabilirea măsurii de pedeapsă, va aplica prevederile art. art. 8, 10 Cod penal și anume pedeapsa prevăzută la momentul comiterii infracțiunii.

În ceea ce privește categoria pedepsei ce urmează a fi stabilită inculpatului, instanța de apel, se va călăuzi de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de necesitatea apărării societății împotriva comiterii unor astfel de infracțiuni, reținând că aplicarea pedepsei

trebuie să contribuie la corectarea inculpatului, să-l rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea. În acest context, Colegiul penal având în vedere limitele pedepsei cu închisoare prevăzute de Legea penală, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei conștințite de art. 61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, în privința inculpatului este echitabilă aplicarea unei pedepse cu închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar. În atare situație, instanța este convinsă că pedeapsa potrivită inculpatului este tocmai la caz și că aceasta va avea drept scop restabilirea echității sociale, cât și corectarea celui din urmă.

Astfel, în virtutea circumstanțelor sus-menționate și luând în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite, faptul că inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****la evidența medicului psihiatru nu se află, se află la evidența medicului narcolog din 04.01.2022 cu diagnoza „*****” (f.d. 38), este la prima abatere nefiind anterior condamnat, Colegiul concluzionează că corectarea acestuia este posibilă doar prin izolarea de societate, numindu-i astfel o pedeapsă sub formă de închisoare.

Ținând cont de prevederile legale citate supra, de împrejurările constatate în urma examinării cauzei, având în vedere persoana inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****și poziția ultimului vis-a-vis de pedeapsă, de poziția părții apărării, precum și de circumstanțele în care s-au produs și a fost comisă infracțiunea, Colegiul penal consideră că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 10 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a desfășura o activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 2 ani.

Potrivit art.72 alin.(3) Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție, urmează a fi executate în penitenciar de tip semiînchis.

Având în vedere cele expuse, instanța consideră că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, poate fi atins prin aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare, fără a se ridica la limita maximă a pedepsei prevăzută de lege.

Colegiul notează că aplicarea în privința inculpatului pedepsei sub formă de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis se întemeiază pe ansamblul de împrejurări ale speței, sau corectarea și reeducarea lui BOLBOCEAN Alexandr *****este posibilă prin modalitatea de executare aleasă de către instanța de apel, care este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia, iar excluderea pedepsei complementare, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin.

19. Prin urmare, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul a reținut că infracțiunea comisă face parte din categoria celor mai puțin grave, având în vedere tipul infracțiunii și modul de comitere a acesteia, și ținând cont de scopul pedepsei penale în

restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă duc la concluzia, că pedeapsa mai blândă aplicată față de inculpat nu-și va produce efectul și nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului, astfel Colegiul consideră posibilă corectarea și reeducarea inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare în cuantumul stabilit supra.

Or, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul acestuia în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, *constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse definitive sub formă de închisoare pe un termen de 6(șase) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.*

Astfel, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”.

Prin urmare, Colegiul penal luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise și anume că infracțiunea de escrocherie, este săvârșită cu intenție, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuate, de lipsa antecedentelor penale, Colegiul Penal conchide că inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****urmează a-i fi stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) luni or această pedeapsă are drept scop de a influența inculpatul de a-și revizui atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

În acest sens, Colegiul consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia. Instanța de apel constată că pedeapsă privativă de libertate este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul reține că pedeapsa aplicată inculpatului BOLBOCEAN Alexandr ***** , sub formă de închisoare reprezintă o consecință juridico-penală a

faptelor comise de ultimul, adică o reacție la faptele infracționale săvârșite de acesta. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorilor și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, totodată pedeapsa aplicată inculpatului nu trebuie să aibă caracter punitiv însă nu unul excesiv, care să nu prejudicieze principiul proporționalității dintre fapta săvârșită și pedeapsa reală care o merită inculpatul.

20. Așadar, Colegiul Penal constată că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, la caz nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or scopul legii penale cu referire la inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****nu va putea fi atins prin suspendarea executării pedepsei cu închisoarea stabilită, pe un termen de probă, în acest context, Colegiul ține să evidențieze că o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost descoperită infracțiunea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, apreciază că aplicarea instituției suspendării condiționată față de inculpatul BOLBOCEAN Alexandr *****nu va fi echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului sub formă de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptelor comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

În acest context, instanța de recurs statuează nu este întemeiată aplicarea pedepsei cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, pe motiv că persoana și-a recunoscut vinovăția, or apărarea nu a probat existența unor circumstanțe excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunilor, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, or pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, aceasta nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă

răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității.

La caz, Colegiul penal efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu izolarea de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea. În aceste condiții, urmează a fi notat că pedeapsa este principalul mijloc de realizare a scopului legii penale. Mai mult decât atât, pentru ca echitatea socială să fie reală, iar pedeapsa echitabilă, aceasta trebuie să fie dispusă cu respectarea strictă a principiului diferențierii și individualizării pedepsei penale.

Deci, Colegiul conchide că pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Deci, Colegiul penal consideră că, pedeapsă individualizată este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, v-a fi pe deplin atins, doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, or pedeapsa penală este *echitabilă* atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. *Legalitatea* pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. *Individualizarea* pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului este capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

21. În corespundere cu prevederile art.397 pct.1) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, precum și al celei de achitare sau de încetare a

procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă hotărârea cu privire la corpurile delictive.

Se reține că potrivit prevederilor art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul soluționării cauzei în fond se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz: 1) uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite; 2) obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sânt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii și alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sânt identificați, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenența acestor obiecte, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile. Banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delictive, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.

În prezenta cauză penală, prin ordonanța din 29 martie 2023 a fost recunoscut drept corp delict și anexat telefonul mobil de model Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră (f.d.28).

Prin ordonanța din 29 martie 2023, a fost restituit lui CIOBANU Dmitrii, născut la *****, telefonul mobil de model Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră (f.d.30).

Astfel Colegiul penal constată că corpurile delictive și anume: - telefonul mobil de model Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră transmis prin ordonanța din 29.03.2023 spre păstrare proprietarului CIOBANU Dmitrii, după intrarea în vigoare a sentinței de lăsat proprietarului CIOBANU Dmitrii.

22. Totodată, Colegiul ține să menționeze că în conformitate cu art. 397 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare instanța urmează să se expună și asupra acțiunea civilă înaintată sau hotărârea pronunțată din oficiu de către instanță referitor la repararea pagubei.

Astfel Colegiul notează că în conformitate cu alin.(1) art.387 Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art. 219 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu

săvârșirea acesteia. (2) Cod de procedură penală, persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală.

Conform art. 220 Cod procedură penală, (1) acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. (2) normele procedurii civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementari. (3) hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

În corespundere cu prevederile art. 221 Cod de procedură penală (1) acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (2) Acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Astfel Colegiul constată că acțiune civilă pe dosar nu a fost înaintată, iar din materialele dosarului rezultă că, părții vătămate, la etapa de urmărire penală, i-a fost restituit bunul sustras. Cu toate acestea, Colegiul penal consideră că, partea vătămată nu este privată de dreptul să înainteze acțiune civilă în procedură contencioasă, dacă va considera de cuviință.

Generalizând aceste aspecte, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, va admite, apelul declarat de avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****, casează integral Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023 inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, și pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

23. În temeiul celor expuse, călăuzindu-se de prevederile art. 409 alin.(2), art.415 alin. (1), pct. 2), art. art. 417-418 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de avocatul Gheorghe TATARU în interesele inculpatului BOLBOCEAN Alexandr *****.

Se casează integral Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-829/2023 din 07 noiembrie 2023, inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală.

Se rejudecă cauza și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

BOLBOCEAN Alexandr ***** se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, și i se stabilește pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 10 (zece) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a desfășura o activitate ce ține de gestionarea mijloacelor bănești sau bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

Termenul executării pedepsei sub formă de închisoare, aplicată inculpatului **BOLBOCEAN Alexandr ******* urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia, cu includerea în termenul pedepsei, perioada în care acesta s-a aflat în stare de arest de la data de 29.03.2023, până la data de 30.03.2023, și din 24.11.2023 până la data de 18.12.2023.

Corpus delict: - telefonul mobil de model „Iphone 11”, de culoare neagră cu nr. IMEI 1: *****, IMEI 2: *****, în husă de culoare albastră, transmis la păstrare proprietarului CIOBANU Dmitrii – după intrarea în vigoare a prezentei Decizii de lăsat proprietarului CIOBANU Dmitrii.

Colegiul penal ține să explice părții vătămate CIOBANU Dmitrii că este în drept să se adreseze cu acțiune în reparație față de **BOLBOCEAN Alexandr ******* în condițiile Legii, în procedură contencioasă, în partea ce ține de repararea prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune, dacă va considera de cuviință.

Decizia este executorie din momentul adoptării, și poate fi suspusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Oxana ROBU

Judecătorii

Vitalie BUDECI

Vladislav

SCHIBIN